

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Ert diarienummer U2025/00994

5. mai 2025

Överlåtelse av förvaltningsuppgift inom nordiskt forskningssamarbete

NordForsk ska fungera som ett samarbetsorgan mellan nationella forskningsfinansierande organ. NordForsk ska främst utforma initiativen utifrån de nationella forskningsfinansierande organens prioriteringar. NordForsks roll är att främja, det vill säga identifiera och respondera på strategiska prioriteringar för samarbete och därigenom skapa nordiskt mervärde.

NordForsk har granskat rapportens förslag utgående från sitt uppdrag att bidra till att öka forskningens kvalitet och betydelse för samhället genom nordiskt samarbete, samtidigt som de totala kostnaderna för de nordiska länderna förändras eller minskar.

Sammanfattning

NordForsk instämmer i förslaget att Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att NordForsk ska ha rätt att pröva frågor om tilldelning av forskningsmedel för forskning inom ramen för det nordiska samarbetet under Nordiska ministerrådet.

Hinder för forskningsfinansiering över gränserna i Norden

Promemorian ger en tydlig och god beskrivning av NordForsks arbetssätt och beslutsprocesser. Dokumentet ger också en god beskrivning av fördelarna och nackdelarna med Real Common Pot-modellen och Virtual Common Pot-modellen.

Sedan 2018 har NordForsk genomfört många utlysningar med både Real Common Pot-modellen och Virtual Common Pot-modellen. Erfarenheten visar att Real Common Pot-modellen innebär betydligt mindre arbete för forskare, för nationella forskningsfinansierare och för NordForsk. Arbetet förenklas både i ansökningsskedet, i utvärderingsskedet, vid kontraktsslut och vid uppföljningen av projekten. Detta framgick också av den externa utvärderingen av NordForsk som gjordes 2022 ["Evaluation of NordForsk"](#).

NordForsks styrelse beslutade i oktober 2024 att Real Common Pot-modellen ska vara den föredragna modellen för finansiering av projekt i NordForsks regi.

Att svenska forskningsfinansierare enligt gällande lagstiftning inte kan delta i NordForsks utlysningar med finansiering enligt Real Common Pot-modellen är ett betydande hinder för utvecklingen av ett effektivt nordiskt forskningssamarbete. Detta hindrar svenska forskare

från att delta i nordiskt forskningssamarbete på lika villkor som forskare från andra nordiska länder, och det skapar merarbete och ökad administration i alla skeden av processen.

I ett nyligen genomfört forskningsprojekt om "nordisk nytta" i nordiskt forskningssamarbete nämnde informanter att en av fördelarna med nordiskt samarbete är den låga nivån av byråkrati relaterad till administrationen av NordForsk-finansierade projekt jämfört med EU-finansierade projekt [Nordic added value in Nordic research co-operation. Concept and practice](#).

NordForsk vill berömma de svenska myndigheterna för att de visat vilja att lösa detta gränshinder för nordiskt forskningssamarbete och ser fram emot att kunna samarbeta med svenska finansiärer och forskare på samma sätt som vi idag samarbetar med finansiärer och forskare i de andra nordiska länderna.

Med vennlig hilsen

Arne Flåøyen
Direktør

Kopi:
Nordisk ministerråd
Nordisk råd
Formas registrator@formas.se
Forte forte@forte.se
Vetenskapsrådet vetenskapsradet@vr.se